

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Adres do korespondencji:

Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków tel. 881 939 421

e-mail: sekretariat@krir.pl www.krir.pl

KRIR/MR/ *MM2* /2024

Warszawa, *18* .10.2024 r.

Pan
Czesław Siekierski
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do pisma Pana Ministra informującego o podjęciu prac legislacyjnych mających na celu zmianę ustawy z dn. 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zwraca się do Pana Ministra o uwzględnienie w nowelizacji ustawy poniższych wniosków zgłoszonych przez wojewódzkie izby rolnicze:

1. Zwiększenie dostępu do rehabilitacji leczniczej dla osób uprawnionych do emerytury rolniczej. W myśl art.64 ust.5 pkt. 1 *ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników* (w brzmieniu przyjętym ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r.) od 1 stycznia 2023 r. osoby uprawnione do emerytury rolniczej mogą skorzystać z rehabilitacji leczniczej. W art. 7 ust 1. tej ustawy określono maksymalny limit wydatków funduszu prewencji i rehabilitacji na realizację tych zadań na lata 2023-2032 na łączną kwotę 27 316 800 zł, w tym w 2024 r.-2 436 000 zł.

Określono również, że w przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczeniem przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, stosuje się mechanizm korygujący, polegający na limitowaniu liczby osób skierowanych na rehabilitację leczniczą lub turnusy mające na celu poprawę ich kondycji psychofizycznej i jakości życia. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu jest Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Z informacji wpływających do samorządu rolniczego wynika, że zainteresowanie emerytów skorzystaniem z turnusów rehabilitacyjnych jest duże i znacznie przekracza pulę miejsc przewidzianych dla tych osób przez Kasę. W związku z powyższym wnosimy o umożliwienie większej grupie emerytów korzystania z turnusów rehabilitacyjnych.

2. Możliwość dokonywania przesunięć z puli środków przeznaczonych na świadczenia dla rolników czynnych zawodowo do puli środków przeznaczonych dla rolników emerytów z uwagi na częste przypadki niewykorzystania miejsc w sanatoriach przez rolników czynnych zawodowo.

3. Zrównanie wysokości dofinansowania na dzień dla rolników z obu grup: czynnych zawodowo i emerytów Obecnie wysokość dofinansowania dla rolników emerytów wynosi 120 zł za dzień pobytu, natomiast dla rolników czynnych zawodowo stawka dofinansowania wynosi 200 zł. Rolnicy emeryci mogą korzystać ze świadczeń rehabilitacyjnych w sanatorium w takim samym zakresie jak rolnicy aktywni zawodowo. Jednakże z uwagi na wzrost zainteresowania rolników emerytów rehabilitacją leczniczą w sanatoriach KRUS, pula wniosków przydzielana na poszczególne Oddziały KRUS jest dla nich niewystarczająca. Ponadto ze względu na mniejszą stawkę dofinansowania są

on niechętnie obsługiwani przez sanatoria. Należy zaznaczyć, że obecnie coraz więcej rolników-emerytów jest czynnymi zawodowo rolnikami.

4. Rozwiązanie problemu dotyczącego zawieszania części uzupełniającej renty rolniczej w sytuacji posiadania gospodarstwa przez małżeństwo rolników, z których jeden jest rencistą, a drugi z małżonków przechodzi na emeryturę.

W obecnym brzmieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników osoby przechodzące na emeryturę rolniczą nie muszą pozbywać się gospodarstwa (przeniesienie własności, dzierżawa na odpowiedni okres), żeby uzyskać prawo do części uzupełniającej tej emerytury. Niestety przepisy nie dają takiej możliwości ich współmałżonkom, przebywającym na rencie rolniczej (art. 28 w/w ustawy). Gdy rencista posiada gospodarstwo ze współmałżonkiem podlegającym ubezpieczeniu w KRUS zachowuje prawo do renty w pełnej wysokości (część składkowa i uzupełniająca). Kiedy współmałżonek przechodzi na emeryturę i przestaje opłacać składki rencista traci prawo do części uzupełniającej renty. Dzieje się tak dlatego, ponieważ ustawodawca w praktyce utożsamia fakt posiadania gospodarstwa z jego prowadzeniem. A małżeństwu w takiej sytuacji pozostaje przeniesienie własności gospodarstwa na inną osobę, wydzierżawienie na 10 lat. Taki stan prawny budzi sprzeciw rolników ponieważ trudno jest udowodnić, że posiadanie gospodarstwa nie jest tożsame z prowadzeniem działalności rolniczej. W zasadzie nie ma innej możliwości niż droga sądowa. Obecnie prawo nie przewiduje rozwiązania, gdy jedno z małżonków pobiera emeryturę, a drugie z małżonków pobiera rentę. Do wypłaty części uzupełniającej emerytury nie jest wymagane zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej przez rencistę, a wobec niezaprzestania jej nadal mają zastosowanie zasady zawieszania części uzupełniającej. Innymi słowy rencista, małżonek rolnika podlegającego ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy, pobiera pełną rentę do czasu, gdy ten rolnik nabędzie prawo do emerytury, wtedy bowiem wypłata renty małżonka rencisty zostaje zawieszona (100% części uzupełniającej).

5. Umożliwienie rolnikowi ubezpieczonemu w ZUS opłacania składki emerytalno-rentowej w KRUS, tak aby mógł po osiągnięciu wieku emerytalnego pobierać emerytury z ZUS i KRUS. Warunkiem byłoby wcześniejsze ubezpieczenie w KRUS w pełnym zakresie przez co najmniej 15 lat i aby świadczenia z obu systemów ZUS i KRUS wyliczane były proporcjonalnie w zależności od długości okresów składkowych w obu systemach.

6 Zmianę przepisów dotyczących świadczeń emerytalno-rentowych, przyznawanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, w sytuacji gdy jeden ze współmałżonków jest płatnikiem składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, a drugi w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Aktualnie rolnikowi opłacającemu składkę w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, który wspólnie z małżonką prowadzi gospodarstwo rolne (przy czym zona jest płatnikiem składki w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych) w chwili przechodzenia na rentę rolniczą, ulega częściowemu zawieszeniu część uzupełniająca świadczenia, przy zachowaniu części zasadniczej. Dzieje się tak na podstawie art. 28 ustawy z dnia 20.12.1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. Przy pobieraniu okresowej renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy przez okres 2 lata jest zawieszane 50% części uzupełniającej, bez względu na ubezpieczenie małżonka. Natomiast przy rencie jest wypłacone 100% części uzupełniającej, gdy małżonek podlega ubezpieczeniu w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia

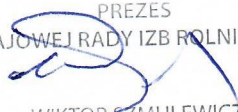
Społecznego. Przy rencie stałej rolnik nie otrzyma 100% części uzupełniającej, gdy małżonek ubezpieczony jest w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych oraz przy rencie okresowej nie otrzyma 50% części uzupełniającej, gdy małżonek ubezpieczony jest w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Wobec powyższego Wielkopolska Izba Rolnicza, jako ustawowy reprezentant rolników uważa, że wniosek jest jak najbardziej zasadny, a przedstawiona wyżej sytuacja jest wysoce krzywdząca dla rolników, gdyż opłacanie składek przez jednego z małżonków w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, nie powinno wpływać na wysokość świadczeń rentowych współmałżonka opłacającego składki w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

7 Wzrost kwot emerytur rolniczych i stawki dziennej zasiłku chorobowego oraz procentowe naliczanie dodatku do emerytury dla osób, które pobierają ją z ZUS. Proponujemy proporcjonalne naliczanie dodatku za składki płacone w KRUS, czyli 4% od emerytury w KRUS za każdy rok płacenia składek.

8. Zwiększenie dodatku do emerytury z tytułu stażu pracy w rolnictwie ponad 25 lat oraz opłacania dodatkowej składki z tytułu prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwach o powierzchni ponad 50 ha do 2% emerytury podstawowej za każdy rok opłacania takiej składki. Obecnie ww. dodatek wynosi 0,5% emerytury podstawowej to jest około 10 zł. Jest to kwota nieadekwatna do opłaconych składek a także do potrzeb emeryta.

Przedstawiając powyższe

Pozostaję z poważaniem

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

WIKTOR SZMULEWICZ